

PROZORRO: ВИКЛИКИ ДЛЯ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ ВИДАТКІВ В УКРАЇНІ

PROZORRO: CHALLENGES FOR PUBLIC EXPENDITURE'S DIGITALIZATION IN UKRAINE

УДК 330

DOI: <https://doi.org/10.32843/bse.71-9>

Длугопольський О.В.

д.е.н., професор,
професор кафедри економіки
та економічної теорії
Західноукраїнський національний
університет

Василькова Ю.В.

магістрантка
Західноукраїнський національний
університет

Dluhopolskyi Oleksandr

West Ukrainian National University

Vasyilkova Yuliia

West Ukrainian National University

У статті проаналізовано вплив електронної системи державних закупівель Prozorro на роботу у державному секторі економіки України, розглянуто структуру та динаміку ринку державних закупівель. Об'єктом дослідження є структура ринку та аналіз його обсягу, кількість процедур та учасників торгів, суми заощаджень завдяки електронній системі публічних закупівель Prozorro. Державні закупівлі є важливою ланкою у фіскальному просторі для стимулювання національного виробництва, економічного та державного зростання. Зазначено, що в результаті функціонування системи державних закупівель держава задовольняє суспільні потреби в товарах, робочих місцях та послугах. Розглянуто напрями впливу діджиталізації на транспарентність та ефективність політики суспільного споживання. Зокрема, в умовах цифровізації досліджено розвиток, можливості застосування електронної системи державних закупівель Prozorro та проаналізовано сервіс фінансового обліку Prozorro як ефективний спосіб централізації державних закупівель.

Ключові слова: державні послуги, державні видатки, діджиталізація, публічні закупівлі, Prozorro.

В статье проанализировано влияние электронной системы государственных закупок

Prozorro на работу в государственном секторе экономики Украины, рассмотрена структура и динамика рынка государственных закупок. Объектом исследования является структура рынка и анализ его объема, количества процедур и участников торгов, суммы сбережений благодаря электронной системе публичных закупок Prozorro. Государственные закупки являются важным звеном в фискальном пространстве для стимулирования национального производства, экономического и государственного роста. Указано, что в результате функционирования системы государственных закупок государство удовлетворяет общественные потребности в товарах, рабочих местах и услугах. Рассмотрены направления влияния диджитализации на транспарентность и эффективность политики общественного потребления. В частности, в условиях цифровизации исследованы развитие, возможности применения электронной системы государственных закупок Prozorro и проанализирован сервис финансового учета Prozorro как эффективный способ централизации государственных закупок.

Ключевые слова: государственные услуги, государственные расходы, диджитализация, публичные закупки, Prozorro.

The article analyzes the impact of the electronic public procurement system Prozorro on the work in the public sector of the economy of Ukraine, considers the structure and dynamics of the public procurement market. The object of the study is the structure of the market and analysis of its volume, the number of procedures and bidders, and the amount of savings through the electronic public procurement system Prozorro. Public procurement is an important link in the fiscal space to stimulate national production, economic and government growth. It is noted that as a result of the functioning of the public procurement system, the state satisfies public needs in goods, jobs and services. The article considers the directions of the impact of digitalization on the transparency and effectiveness of public consumption policy. In particular, in the conditions of digitalization the development, possibilities of application of the electronic system of public procurement Prozorro are investigated and the service of financial accounting Prozorro as an effective way of centralization of public procurement is analyzed. Public spending and services, including the public procurement system, are an important part of the fiscal environment to stimulate national production, development and economic growth in any country in the world. The strategic task for Ukraine and the world is the rational use of resources (public funds) for public purposes. Lobbying, non-transparency in the field of public consumption causes vulnerability of all state institutions, slows down socio-economic development and distorts the competitive business environment. Budgets will show deficits at any level of tax revenue if government spending remains a poor tool for government intervention. The development of modern technologies has an increasing impact on all spheres of human activity, and its manifestation – digitalization turns it into a society of network interactions, transforms the structure and format of work, employment and entrepreneurship. It is digitalization in the context of globalization that implies innovative opportunities and tools for the implementation of public expenditure policy at a qualitatively new level, thereby accelerating the process of managing budget revenues and expenditures, reducing administrative burdens and increasing transparency.

Key words: public services, government spending, digitalization, public procurement, Prozorro.

Постановка проблеми. Державні видатки та послуги включно із системою державних закупівель є важливою ланкою фіскального середовища для стимулювання національного виробництва, розвитку та економічного зростання будь-якої країни світу. Стратегічним завданням для України й світу є раціональне використання ресурсів (державних коштів) для досягнення публічних цілей. Лобізм, непрозорість у сфері публічного споживання спричиняють вразливість усіх державних інститутів, гальмують соціально-економічний розвиток та спотворюють конкурентне бізнесове

середовище. Бюджети демонструватимуть дефіцитність за будь-якого рівня податкових надходжень, якщо державні видатки залишатимуться неякісним інструментом урядового втручання.

Розвиток сучасних технологій має все більший вплив на усі сфери діяльності людей, а її прояв – діджиталізація (цифровізація) – перетворює його на суспільство мережевих взаємодій, трансформує структуру й формат праці, зайнятості та підприємництва. Саме діджиталізація в умовах глобалізації імплікує інноваційні можливості та інструменти для реалізації політики дер-

жавних видатків на якісно новому рівні, пришвидшуючи процес управління доходами та видатками бюджету, зменшуючи адміністративний тягар і підвищуючи рівень прозорості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Серед робіт вітчизняних та зарубіжних науковців, що досліджують проблематику суспільного споживання та державних видатків, можна виділити праці А. Шеха [1], Дж. Акера, С. Гупти [2], Р. Фішера [3], П. Хеллера [4], Т. Беслі, Т. Персона [5], К. Швабія, Т. Богдан, Г. Котіної, М. Степури [6], А. Луцика [7], О. Заклекти [8].

В працях П. Хеллера державні видатки позиціонуються як об'єктивна компонента фіскального простору [4, с. 2–3], а необхідність їхнього здійснення випливає з постулатів теорії суспільного добробуту.

Можливість оптимізації видатків через призму їхньої цифровізації оцінюють дослідники Дж. Акера та С. Гупта [2].

На думку Р. Фішера, державні видатки у сферах дорожнього господарства та телекомунікацій сприяють економічному зростанню та прискоренню суспільного розвитку [3, с. 54–56].

Науковці-практики Т. Беслі та Т. Персон вважають, що діджиталізація принципово не змінює напрями суспільного споживання та використання бюджетних коштів [5].

В роботі [8] авторами розглянуто проблему забезпечення транспарентності ринків завдяки функціонуванню системи публічних закупівель Prozorro в Україні.

Постановка завдання. Метою статті є оцінювання можливостей оптимізації державних видатків у сфері публічних закупівель. Для реалізації мети поставлено такі завдання:

– проаналізувати напрями впливу діджиталізації на транспарентність та ефективність політики державних видатків;

– дослідити обсяг та структуру ринку державних закупівель, кількості процедур та учасників торгів, а також суми економії на державних закупівлях Prozorro упродовж 2016–2020 років в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження.

2016 рік став точкою відліку реформування публічного сектору економіки України через значну кількість реформ та трансформацію публічної політики, які сталися після Революції Гідності. Реформа у сфері публічних закупівель є однією з найуспішніших, оскільки отримала підтримку не лише серед українців, але й з боку міжнародного співтовариства [9].

Електронна система Prozorro забезпечує прозорість ведення бізнесу, створює конкуренцію серед постачальників, зменшуючи витрати замовників від недостатнього рівня конкуренції, започатковує протидію корупції та бюрократії. Динаміку цих позитивних змін можна проаналізувати завдяки Індексу рівня корупції (Corruption Perceptions Index, CPI), тобто щорічному рейтингу країн світу, що укладається організацією “Transparency International” з 1995 року. Країни у рейтингу впорядковані за показником рівня корупції, який базується на оцінках підприємців та аналітиків. Рейтинг працює за шкалою від 100 (немає корупції) до 0 (сильна корупція).

На зменшення рівня корупції та підняття України в рейтингу вплинули, зокрема, зміни у сфері публічних закупівель [11–14]. Публічні закупівлі – це придбання замовником товарів, робіт і послуг у порядку, встановленому Законом України «Про публічні закупівлі». Можна виділити такі три стадії процесу публічних закупівель [15]:

– ідентифікація потреби, прийняття рішення щодо того, які товари, роботи або послуги мають бути придбані й коли (планування закупівель);

Рис. 1. Індекс рівня корупції України за 2010–2020 роки

Джерело: [10]

- процес розміщення оголошення про закупівлю відповідних товарів, робіт або послуг, кваліфікацію постачальника (включаючи аукціон для конкурентних процедур) та підписання договору;
- процес адміністрування договору.

Тренд на діджиталізацію публічного сектору економіки Україна перейняла від розвинених країн світу. Більшість країн із розвинутою економікою має значний обсяг державних закупівель щодо ВВП. Згідно зі статистичними даними OECD, частка державних закупівель у ВВП розвинутих економік варіюється від 8% (Швейцарія) до 21% (Нідерланди); в Польщі цей показник перебуває на рівні 12%, в Україні – 13% (рис. 2).

Публічні закупівлі створюють ринки товарів та послуг, здійснюючи вплив на витрати й споживання та стимулюючи впровадження нових технологій. Реформа тендерного процесу Prozorro забезпечує діджиталізацію здійснення державних закупівель. За підсумками 2016–2020 років проведено 10,155 млн. тендерів загальною очікуваною вартістю 4,02 трлн. грн. та зареєстровано 347 567 учасників торгів [17].

Система електронних державних закупівель Prozorro зекономила державі 192,44 млрд. грн. Сфера публічних закупівель динамічно зростає, збільшується кількість учасників та організаторів торгів, що свідчить про ефективність реформ та довіру громадськості до платформи. Порівнюючи результати, отримані за 5 років існування системи, з 2016 року, зазначаємо, що кількість процедур

зросла у 4,01 разів, а сума договорів збільшилась у 3,84 разів. Стрімке збільшення кількості тендерів спостерігається у 2017 року, що пов'язано з обов'язковим включенням допорогових закупівель до електронної платформи. В структурі тендерів переважають допорогові закупівлі, їх частка коливається від 89% у 2020 році до 87% у 2016 році (табл. 1). Позитивною є динаміка укладання договорів. Так, на 2020 рік ця частка становила 92%. Завдяки ефекту масштабу обсяг економії пропорційно збільшується зі зростанням розміру закупівель [16].

Організаторами тендерів вищого рівня структурної ієрархії у публічних закупівлях є Київська міська державна адміністрація (КМДА), Міністерство освіти України, Міністерство інфраструктури, Міністерство внутрішніх справ України, Дніпропетровська ОДА, Вінницька ОДА, Маріупольська міська рада, Міністерство оборони України, Дніпровська міська рада та Харківська міська рада [15; 18].

Порівнюємо особливості публічних закупівель у різних областях України для оцінювання регіональних відмінностей (табл. 2). Для аналізу вибрано Київську, Львівську, Харківську та Дніпропетровську області у 2016–2020 роках.

З табл. 2 видно, що в проаналізованих областях активно використовується електронна система державних закупівель Prozorro. На суб'єктах Львівської, Київської, Харківської та Дніпропетровської областей припадають 30% організаторів, проте найбільша кількість учасників зафіксована у Київській області (79,7%, що становить 30,32% від

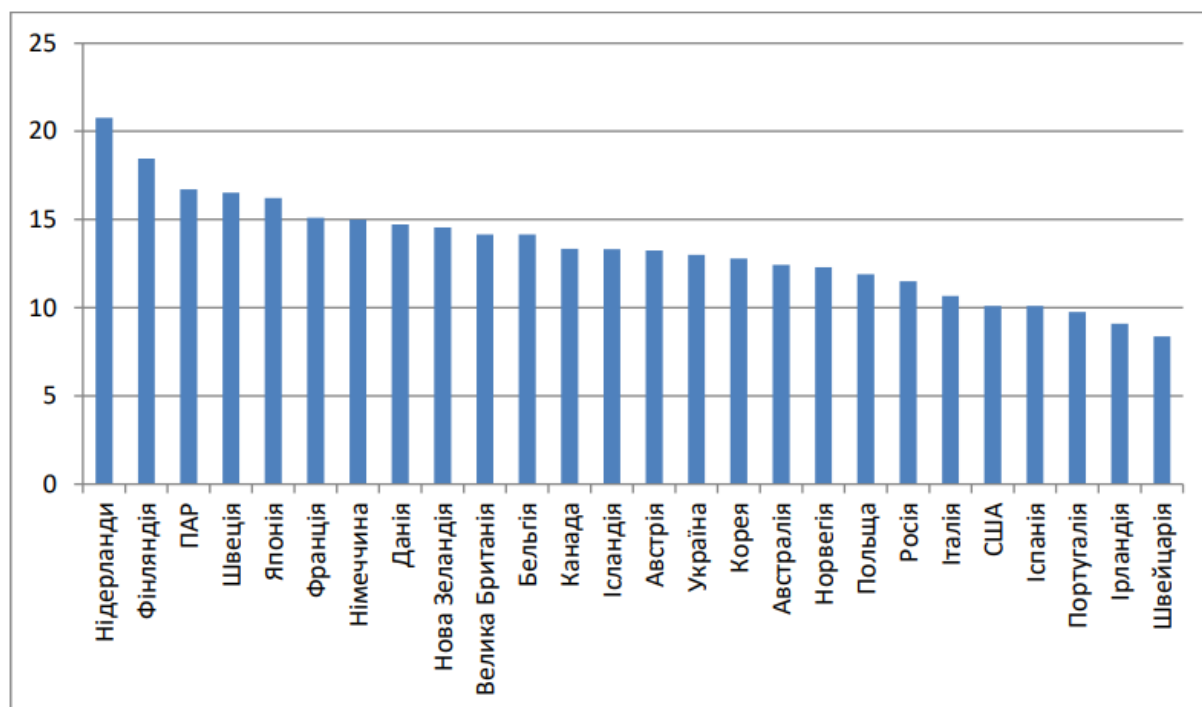

Рис. 2. Частка державних закупівель у ВВП деяких країн світу

Джерело: [11–14; 16]

загального показника по Україні), значно менше у Львівській, Харківській та Дніпропетровській областях, де кількість учасників становить від 26,6 до 35 тис. од.

Ринок публічних закупівель можна назвати централізованим, адже лівова частка ринку публічних закупівель належить Київській області, а саме 40,8% від загального значення по Україні, значно менші частки належать Львівській (5,32%), Харківській (5,88%) та Дніпропетровській областям (6,75%). Відповідна динаміка спостерігається за кількістю тендерів: лідирує Київська область (19,6%). По всіх проаналізованих областях переважають допорогові тендери.

Для загального оцінювання впливу реформи публічних закупівель дослідимо взаємозв'язок кількості завершених тендерів на Prozorro та обсягу державних видатків за 2016–2020 роки (рис. 3).

З рис. 3 бачимо, що вибрані показники мають середній кореляційний зв'язок ($y = 5,0248x - 3E+06$; $R^2 = 0,476$), що свідчить про вплив електронної системи державних закупівель на збільшення обсягу державних видатків.

Висновки з проведеного дослідження. Публічні торги створюють більше можливостей для розвитку середнього та малого бізнесу, підтримують невеликі приватні підприємства та місцеві компанії. Чесна конкуренція стимулює розви-

Таблиця 1

Структура публічних закупівель Prozorro в Україні за період 2016–2020 років

Показник	В тому числі					
	За весь період 2016–2020 роки	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Кількість організаторів, суб'єктів	45 393	20 120	27 070	28 340	28 850	29 020
у % до попереднього періоду	–	153,00	134,54	104,69	101,8	100,5
кількість учасників, од.	347 567	65 510	127 610	148 100	156 790	184 437
у % до попереднього періоду	–	–	194,79	116,57	105,9	197,0
Обсяги ринку публічних закупівель, млрд. грн.	3 815	273,31	777,9	1 010	1 030	685
у % до попереднього періоду	–	117,0	284,6	129,8	102,0	66,5
Кількість тендерів, тис. од.	4 130	408,45	1 030	1 250	1 380	1 420
зокрема, допорогові, тис. од.	4 173	355,5	852,6	1 020	1 140	742,71
у % до загальної кількості тендерів	83,05	87,0	82,8	81,6	82,6	79,5
зокрема, надпорогові, тис. од.	701,90	52,95	177,4	230	235,9	234,2
у % до загальної кількості тендерів	17,0	13,0	17,2	18,4	17,1	22
зокрема, процедура звітування про укладені договори (неконкурентна закупівля), тис. од.	3 510	128,64	576,08	783,74	1 230	1 340
у % до загальної кількості тендерів	84,99	31,5	55,9	62,7	89,13	76,3

Джерело: [18]

Таблиця 2

Регіональна структура публічних закупівель Prozorro за період 2016–2020 років

Показник	Україна	Київська область	Львівська область	Дніпропетровська область	Харківська область
Кількість організаторів, суб'єктів	38 450	3 740	2 340	3 660	1 780
у % до загального значення по Україні	–	9,73	6,09	9,52	4,63
Кількість учасників, од.	263 130	79 770	26 640	35 020	28 590
у % до загального значення по Україні	–	30,32	10,12	13,31	10,87
Обсяги ринку публічних закупівель, млрд. грн.	3 130	1 270	166,38	211,3	184,11
у % до загального значення по Україні	–	40,58	5,32	6,75	5,88
Кількість тендерів, тис. од.	4 130	810,15	178,07	364,16	244,92
зокрема, допорогові, тис. од.	3 430	637,17	138,62	301,0	200,42
у % до загальної кількості тендерів	83,05	78,65	77,85	82,66	81,83
зокрема, надпорогові, тис. од.	701,90	172,98	39,45	63,16	44,50
у % до загальної кількості тендерів	17,00	21,35	22,15	17,34	18,17
зокрема, процедура звітування про укладені договори (неконкурентна закупівля), тис. од.	3 510	639,49	149,58	294,9	219,54
у % до загальної кількості тендерів	84,99	78,93	84,00	80,58	89,69

Джерело: [18]

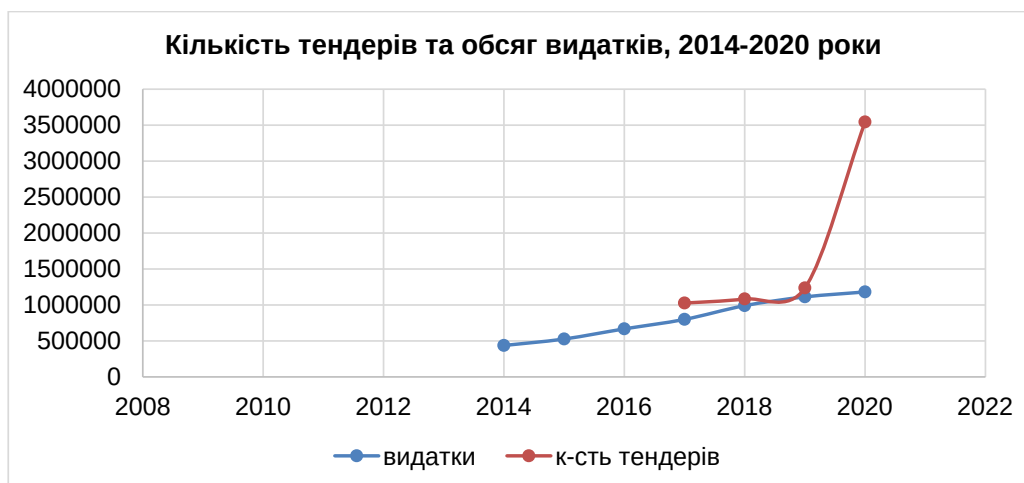

Рис. 3. Обсяг державних видатків та кількість завершених тендерів на Prozorro за 2014–2020 роки

Джерело: [17; 19]

ток вітчизняного бізнесу, адже дає змогу отримати додатковий дохід від участі в державних тендерах. Завдяки прозорості та чіткості процедур державна система електронних закупівель Prozorro підвищує рівень довіри громадськості.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

- Public Sector Governance and Accountability Series: Public Services Delivery, ed. by Anwar Shah. World Bank. Washington, DC, 2005. 220 p. DOI: 10.1596/978-0-8213-6140-5.
- Fisher R.C. The Effects of State and Local Public Services on Economic Development. *New England Economic Review*. 1997. Mar/Apr. P. 53–82.
- Gupta S., Keen M., Shah A., Verdier G. Digital evolutions in public finance. Washington, DC : International Monetary Fund, 2017. 343 p.
- Heller P. Back to Basics – Fiscal Space: What It Is and How to Get It. *Finance and Development*. 2005. Vol. 42. № 2. P. 2–5.
- Besley T., Persson T. Taxation and Development. 2013. Vol. 5. P. 51–110. URL: <https://www.lse.ac.uk/economics/Assets/Documents/personal-pages/tim-besley/working-papers/taxation-and-development.pdf> (дата звернення: 21.10.2021).
- Швабій К., Богдан Т., Котіна А., Степура М. Вимоги щодо локалізації в публічних закупівлях як інструмент підтримки національної промисловості: міжнародний досвід та пропозиції для України. Київ : Growford Institute, 2020. 62 с.
- Луцик А., Синютка Н. Використання видаткового інструменту фіскальної політики у формуванні ефективного фіскального простору України. *Інноваційна економіка*. 2018. № 9–10 (77). С. 171–176.
- Длугопольський О., Заклекта О., Романишин А. Prozorro як інструмент забезпечення прозорості ринків. *Причорноморські економічні студії*. 2019. № 48 (1). С. 90–97. URL: http://www.bses.in.ua/journals/2019/48_1_2019/17.pdf (дата звернення: 10.10.2021).

9. Вплив PROZORRO (березень 2017). URL: https://cep.kse.ua/assets/img/articles/Prozorro_report_ua.pdf (дата звернення: 15.10.2021).

10. Національне антикорупційне бюро України. Індекс сприйняття корупції (CPI): динаміка останніх 5 років / Національне антикорупційне бюро України. 2019. URL: <https://nabu.gov.ua/open-office/biblio/sociologiya/indeks-spriynyattya-korupciyi-sri-dinamika-ostannih-5-rokiv> (дата звернення: 15.10.2021).

11. Public Procurement Training Manual – Modules A1, A2 and A3. OECD Publishing, Paris / SIGMA. 2015. URL: <http://www.sigmaxweb.org/publications/public-procurement-trainingmanual.htm> (дата звернення: 15.10.2021).

12. Division of Contracts into Lots, Brief 36, OECD Publishing, Paris / SIGMA. 2016. URL: <http://www.sigmaxweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-36-200117.pdf> (дата звернення: 15.10.2021).

13. E-Procurement, Brief 17, OECD Publishing, Paris / SIGMA. 2016. URL: <http://www.sigmaxweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-17-200117.pdf> (дата звернення: 15.10.2021).

14. Economic Issues in Public Procurement, Brief 2, OECD Publishing, Paris / SIGMA. 2016. URL: <http://www.sigmaxweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-2-200117.pdf> (дата звернення: 16.10.2021).

15. Про публічні закупівлі : Закон України від 12 квітня 2016 року № 1078. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19> (дата звернення: 16.10.2021).

16. Benchmarking Public Procurement 2017: Assessing Public Procurement Regulatory Systems in 180 economies / World Bank Group. URL: <http://bpp.worldbank.org/reports> (дата звернення: 18.10.2021).

17. Звіти сфери публічних закупівель. 2020. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=ca5d0012-c7f9-4750-b1f8-cf5550ecb270&tag=Zviti> (дата звернення: 19.10.2021).

18. Інформаційна система сайту Prozorro. 2020. URL: <https://bi.prozorro.org/sense/app> (дата звернення: 21.10.2021).

19. Видатки держбюджету України. 2020. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/expense> (дата звернення: 21.10.2021).

REFERENCES:

1. World Bank (2005). Public Sector Governance and Accountability. Series: Public Services Delivery, edited by Anwar Shah. Washington, DC. 220 p. DOI: 10.1596/978-0-8213-6140-5.
2. Fisher, R.C. (1997). The Effects of State and Local Public Services on Economic Development. *New England Economic Review (Mar/Apr)*. P. 53–82.
3. Gupta, S., Keen, M., Shah, A., Verdier, G. (2017). Digital revolutions in public finance. Washington, DC: International Monetary Fund. 343 p.
4. Heller, P. (2005). Back to Basics – Fiscal Space: What It Is and How to Get It. *Finance and Development*. Vol. 42. № 2. P. 2–5.
5. Besley, T., Persson, T. Taxation and Development. 2013. Vol. 5. P. 51–110. URL: <https://www.lse.ac.uk/economics/Assets/Documents/personal-pages/tim-besley/working-papers/taxation-and-development.pdf> (accessed 21 October 2021).
6. Shvabii, K., Bohdan, T., Kotina, A., Stepura, M. (2020). Vymohy shchodo lokalizatsii v publichnykh zakupivliakh yak instrument pidtrymky natsionalnoi promyslovosti: mizhnarodnyi dosvid ta propozyzii dlia Ukrainy [Requirements for localization in public procurement as a tool to support national industry: international experience and proposals for Ukraine]. Growford Institute. Kyiv, 62 p.
7. Lutsyk, A., Syniutka, N. (2018). Vykorystannia vydatkovoho instrumentu fiskalnoi polityky u formuvanni efektyvnoho fiskalnoho prostoru Ukrainy. [Use of an expense instrument of fiscal policy in the formation of effective fiscal space of Ukraine]. *Innovative economy*. № 9–10 (77). P. 171–176.
8. Dluhopolskyi, O., Zaklekta, O., Romanyshyn, A. (2019). Prozorro yak instrument zabezpechennia transparentnosti rynkiv. [Prozorro as an instrument of the market transparency implementation. *Black Sea economic studies*. № 48 (1). P. 90–97. URL: http://www.bses.in.ua/journals/2019/48_1_2019/17.pdf (accessed 10 October 2021).
9. Vplyv PROZORRO (berezen 2017). [Impact of PROZORRO]. URL: https://cep.kse.ua/assets/img/articles/Prozorro_report_ua.pdf (accessed 10 October 2021).
10. Natsionalne antykoruptsiine biuro Ukrainy. (2019) Indeks spryiniattia koruptsii (SRI): dynamika ostannikh 5 rokiv. [National Anti-Corruption Bureau of Ukraine (2019). Index of perception of corruption (SRI): dynamics of the last 5 years. National Anti-Corruption Bureau of Ukraine]. URL: <https://nabu.gov.ua/open-office/biblio/sociologiya/indeks-spriynyattya-korupciyi-sri-dynamika-ostannih-5-rokiv> (accessed 15 October 2021).
11. SIGMA (2015). Public Procurement Training Manual – Modules A1, A2 and A3. OECD Publishing, Paris. URL: <http://www.sigmaxweb.org/publications/public-procurement-trainingmanual.htm> (accessed 15 October 2021).
12. SIGMA (2016). Division of Contracts into Lots, Brief 36, OECD Publishing, Paris. URL: <http://www.sigmaxweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-36-200117.pdf> (accessed 15 October 2021).
13. SIGMA (2016). E-Procurement, Brief 17, OECD Publishing, Paris. URL: <http://www.sigmaxweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-17-200117.pdf> (accessed 15 October 2021).
14. SIGMA (2016). Economic Issues in Public Procurement, Brief 2, OECD Publishing, Paris. URL: <http://www.sigmaxweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief200117.pdf> (accessed 16 October 2021).
15. Zakon Ukrainy “Pro publichni zakupivli” [On Public Procurement: Law of Ukraine] dated 12.04.2016 № 10778. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19> (accessed 16 October 2021).
16. World Bank Group (2017). Benchmarking Public Procurement 2017: Assessing Public Procurement Regulatory Systems in 180 economies. URL: <http://bpp.worldbank.org/reports> (accessed 18 October 2021).
17. Zvity sfery publichnykh zakupivel. (2020) [Reports in the field of public procurement]. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=ca5d0012-c7f9-4750-b1f8-cf5550ecb270&tag=Zviti> (accessed 19 October 2021).
18. Informatsiina systema saitua Prozorro (2020) [Prozorro Information System]. URL: <https://bi.prozorro.org/sense/app> (accessed 21 October 2021).
19. Vydatky derzhbiudzhetu Ukrainy (2020). [Expenditures of the state budget of Ukraine]. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/expense> (accessed 21 October 2021).